

14. Irrigation Strategy for Georgia 2017-2025 Ministry of Agriculture of Georgia LTD “Georgian Amelioration” 2017. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/Irrigation%20Strategy%20for%20Georgia%202017-2025.pdf

15. Voropay G. V., Yatsyk M. B., Mozol N. V. Suchasnyy stan ta perspektyvy rozvytku osushuval'nykh melioratsiy v umovakh zmin klimatu – [Current state and the prospects of development of drainage reclamation in a changing climate]. Melioratsiia i vodne hospodarstvo, 2, 31–39. [in Ukrainian]

16. Статистичний словник. за ред. О. Г. Осауленка. Київ : ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2012. 498 с.

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІТ-РИНКУ

Сергієнко Валентин Романович,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,
спеціальність «Економіка»;

науковий керівник:

Ставицький Олександр Вікторович,

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри статистики, ІТ та математичних методів в економіці;

Національна академія статистики, обліку та аудиту

Ринок інформаційних технологій (ІТ) є динамічною та постійно зростаючою галуззю, яка визначає сучасний світ. ІТ-ринок охоплює в собі широкий спектр продуктів та послуг, пов'язаних з обробкою, передачею та зберіганням інформації. Він охоплює сфери від розробки програмного забезпечення до обладнання для хмарних технологій та штучного інтелекту. Останні десятиліття цей ринок постійно розвивається, впроваджуючи новаторські рішення для полегшення життя та розвитку бізнесу [1].

Зростання ринку інформаційних технологій зумовлене економічним зростанням, розвитком технологій та високою оцінкою компаній, які займаються інформаційними технологіями.

Сума, яку організації витрачають на ІТ, свідчить про швидкі зміни природи технологій. За оцінками Gartner, у 2023 році глобальні витрати на ІТ сягнуть 4,6 трильйонів доларів, що на 5,1% більше, ніж у 2022 році. Категорії, включені в оцінку Gartner, є традиційними ІТ-компонентами: послуги зв'язку, ІТ-послуги, пристрої, програмне забезпечення та системи центрів обробки даних. Як і очікувалося, категорії послуг є найбільшими частинами, оскільки більшість організацій створили фундаментальний рівень обчислень і зараз створюють нові рішення на основі цього фундаменту [2].

Крім того, витрати на такі технології, як Інтернет речей (ІоТ), робототехніка та змішана реальність, у 2023 році досягнуть 1,36 трильйона доларів, додавши майже 30% до очікуваних витрат на традиційні товари.

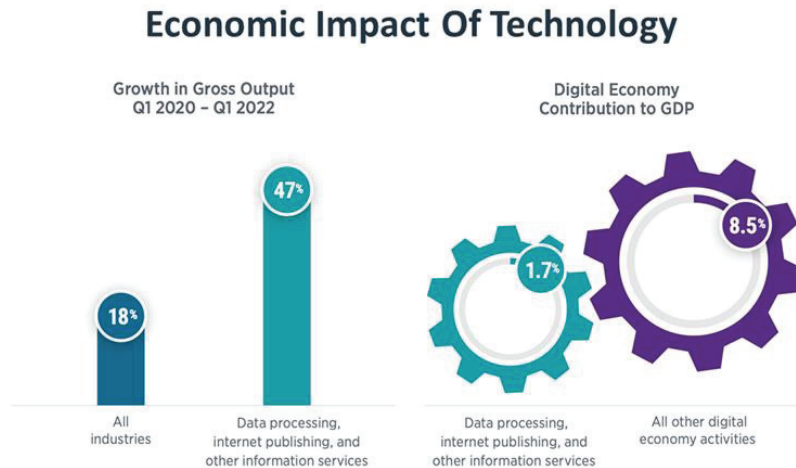

Рисунок 1. Вклад ІТ-ринку у світову економіку

Джерело: [2].

Однією з ключових тенденцій на ринку ІТ є стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту та машинного навчання. Вони не лише забезпечують автоматизацію багатьох завдань, але й відкривають нові можливості для аналізу великих обсягів даних і прийняття бізнес-рішень [3].

Іншою важливою тенденцією є поширення хмарних технологій. Більше компаній віддають перевагу збереженню та обробці даних в хмарних обчисленнях, що сприяє зниженню витрат на обладнання та підвищує мобільність та доступність даних.

Зростаюча увага до кібербезпеки є ще однією важливою тенденцією. Оскільки кількість кібератак зростає, компанії активно шукають інноваційні рішення для захисту своєї інформації та мереж від потенційних загроз.

На ринку ІТ також спостерігається постійна глобалізація. Компанії стають більш глобальними, співпрацюючи та конкуруючи в міжнародному масштабі, що вимагає адаптації до різних культур, стандартів та вимог різних регіонів.

Програмні продукти та ринки характеризуються рядом особливостей, наприклад, легкість реплікації та мережевих ефектів. Динаміка індустрії програмного забезпечення відкриває великі можливості для зростання фірми та її прибутковості.

Можна виділити такі сегменти ІТ-ринку:

- загальне програмне забезпечення та послуги,
- програмне забезпечення для бізнесу,
- спеціалізоване програмне забезпечення,
- програмне забезпечення для Інтернету.

Узагальнюючи, ринок інформаційних технологій є стійким до змін сегментом економіки, де інновації та стрімкий технологічний прогрес визначають його динаміку та розвиток.

Здатність індустрії програмного забезпечення надавати високоякісне програмне забезпечення своїм клієнтам є каталізатором великих доходів і сильної частки ринку. Не тільки здатність постачати високоякісне програмне забезпечення, але й висока частка ринку приваблює більше інвесторів. Ця

тенденція нарешті сходиться до країни, яка відома як лідер ринку програмного забезпечення.

Попит індустрії програмного забезпечення не є рівномірним у всіх країнах світу, і деякі країни можуть забезпечити великі ринки, а деякі можуть виявитися насиченими.

Щодо України найбільш широко розповсюджені два основні сегменти [4].

Перший сегмент – це ІТ-аутсорсинг та розробка програмного забезпечення. Зокрема, це включає аутсорсинг персоналу та розробку програмного забезпечення на замовлення. На сьогодні ця галузь є найбільш експортоорієнтованою, і як підсектор, вона має одну з найнижчих марж. Основною її рушійною силою є аутсорсинг кваліфікованого та економічно вигідного персоналу.

Оскільки Україна має традиції щодо існування наукової бази з різними технологічними та науковими установами, математичними школами і обчислювальними центрами, для багатьох інвесторів Україна є досить привабливим регіоном для аутсорсингу.

Важливою особливістю українського ІТ-ринку є висока частка ІТ-аутсорсингу (на відміну від розробки програмного забезпечення на замовлення), яке іноді розглядається як діяльність з низькою доданою вартістю.

Так, навіть за півтора роки війни експорт комп'ютерних послуг зріс з 8,8% до 13,4% і склав 1,7 млрд.дол.

Другий сегмент – це системна інтеграція, орієнтована на внутрішній ринок ІТ-продукції. Основне завдання цього сегмента - встановлення комплексних ІТ-рішень для клієнтів. Поставка програмного забезпечення також є джерелом доходу для системних інтеграторів. Це, в основному, включає перепродаж програмного забезпечення від постачальників до клієнтів, але також може включати поставки забезпечення, виробленого самими системними інтеграторами.

Особливістю ІТ-ринку є наявність вертикальної та горизонтальної конкуренції, але, в той же час, для ефективного використання програмного забезпечення споживачами необхідна взаємодія різних програмних продуктів. Однак, безперебійна координація між різними організаціями та безпроблемне змішування та підбір компонентів програмного забезпечення від різних постачальників все ще є недосяжним ідеалом. Натомість виникли партнерські мережі, в яких компанії ІТ-галузі співпрацюють на основі взаємних домовленостей. У рамках цих партнерських мереж обмежена кількість великих організацій, які часто називають центрами, лідерами платформ або ключовими каменями, надають архітектуру систем, а також загальні основні функції, тоді як менші незалежні постачальники програмного забезпечення (ISV), які часто називають доповнювачами, спицями або нішевими гравцями, будують свої рішення на основі та доповнюють ці платформи. Ці партнерські мережі можна описати як слабозв'язані системи, де учасники не пов'язані ані капіталом (наприклад, спільними підприємствами), ані спільними зусиллями в конкретних проектах чи бізнес-сферах (наприклад, стратегічні альянси), а скоріше за більш

загальними угодами, які зазвичай базуються на сертифікації продуктів або ресурсів іншої сторони. Вся діяльність фірм повинна бути спрямована на вибудову таких відношень, які забезпечують ефективну діяльність всіх учасників ринку [5].

Таким чином, індустрія програмного забезпечення була найдинамічнішим і швидкозростаючим сектором у світі та Україні за останні роки. Бізнес-модель більшості компаній, що займаються програмним забезпеченням, змінюється від аутсорсингу та простих послуг програмування, які домінували в першому десятилітті 21 століття, до розробки власних продуктів на основі запропонованих великими гігантами платформ. В Україні також поступово бізнес переходить до таких моделей, але з певним запізнюванням за рахунок воєнної ситуації. Саме така модель бізнесу повинна забезпечити більш ефективний розвиток галузі.

Список використаних джерел

1. Предик Г. А. Інформаційні підприємства: види і умови діяльності. Тернопіль : ТАНГ; Екон. думка, 2008. 26 с.
2. IT industry outlook 2023. URL: <https://connect.comptia.org/content/research/it-industry-trends-analysis>
3. Задорожнюк Н. А., Гузий В. В., Белошицкий В. В. Світовий досвід розвитку ринку інформаційних технологій. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2018. URL: <http://vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2018/33-2018/7.pdf>
4. Ганущак-Єфіменко Л. М. Особливості розвитку підприємництва в іт-сфері України. Актуальні проблеми економіки. 2016. №10(184). С. 55 – 67
5. Назаренко С. М., Перерва П. Г. Тенденції розвитку ринку ІТ-аутсорсингу. Інтелектуальна власність в креативних індустріях : зб. матеріалів 3-ї Всеукр. наук.-практ. конф. "Роль і місце інформаційного права і права інтелектуальної власності в сучасних умовах. Креативні індустрії", 12 листопада 2021 р. Наук.-дослід. ін-т інтелект. власності НАПрН України. Київ : 2021. С. 170 – 179. URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/55381>.